

siikkiteosta. *Laudate pueri Dominum* on täynnä kuorokohtausten imua, polyfonian rikkautta ja soinnin loistoa. Siinä Fasolisin orkesteri ja kuoro saavat näyttää ulospäin suuntautuvan puolensa. *Confitebor tibi Domine* on säveltäjän yksinkertaisempi mutta raikas nuoruudentyö. ■

HARRI KUUSISAARI

Pelkonen

"Virsi". Arne Pelkonen, baritoni, Juho Alakärppä, piano. Lauri Sallinen, klarinetti. Laula-1.

● Suomalaislaulajat lähtevät varsin usein virsitaiteen apajille, eikä ihme: virret ovat ikivihreitä suosikkeja, yhteistä musiikkikulttuuria, suorastaan nostalginen kotipaikka. Näin myös **Arne Pelkoselle**. Liedlupauksen ensilevy on omakohtainen matka tämän laulullisille juurille. Julkaisijana on Pelkosen perustama musiikkipalvelu Laula.

Pelkosen ja **Miikka Lehto-ahon** käytännölliset ja monin paikoin raikkaat sovitukset tai **Mikko Nisulalta** tilatut koraalifantasiat eivät pyri rävyttämään tuttuja virsiä uuteen valoon vaan etsivät niiden syvää, alastonta ydintä. Tämä läpivalaiseva paljaus tekee virsistä laulajan meditointiharjoituksia. Pelkosen hivelevän valoisa, teknikaltaan puhdas ääni hehkuu, joskaan ei ole kovin sävyrikas. Jännitteettömä, kiinteä tekstaus kertoo vankasta liedosaamisesta. Baritonin nuorena, ilmeikkäänä vaaleudessa itää luonnollisen kypsä täyteläisyys. ■

AULI SÄRKIÖ

Tahkola

"Sineä ja kultaa." Mm. Kaski, Pyllkkänen, Merikanto. Annastiina

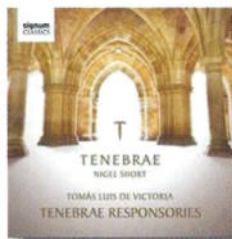
Tahkola, mezzosopraano. Nova Ensemble: Maija Teikari, piano, Susanna Mieskonen-Makkonen, Matti Makkonen, sello. Nova Records NRECD-06.

● Nova Records on iloinen esimerkki omaehtoisesta pienyhtiöstä, jotka valtaavat nyt ahkerasti alaa ja hyviä taiteilijoita. Nova on perheyrittymäisen tuotantoyhtiö, jota vetää sovittaja-säveltäjä-sellisti-kapellimestari **Matti Makkonen**. Halu tehdä jotain omakohtaista ja uudenkuloista herättelee kotoisan, läheisen tunnelman, johon **Annastiina Tahkolan** täysipainoinen ilmaisu istuu hyvin. Tahkolan vuolaan lavea ja ilahduttavan dramaattinen mezzo maalaa nostalgista suomalaisuutta kauniilla, vahvalla pensselillä. Makkosen pianotrio-sovitukset energisoivat yksinlauluja orkesterivärikkäällä draamaskaalalla. Mikä perinteisen liedin hienovaraisuudessa ja moninaisuudessa menetetään voitetaan tunteiden elävyydellä.

Kuunaa ydintä on vaikuttavasti sisäistetty **Kuula** sekä **Pyllkkäsen Kuoleman joutsen** -sarja **Aino Kallaksen** teksteihin, joiden ambivalentti traagisuus ja poeettinen hämäryys hehkuvat Tahkolan vahvassa äänessä. ■

AULI SÄRKIÖ

Victoria

Victoria: *Tenebrae responsories*. *Tenebrae*, johtajana Nigel Short. Signum Classics SIGCD344.

● *Tenebrae*-kamarikuoro on häikäisevä kokoonpano jopa Ison-Britannian kovassa kuorokentässä. Tiheästi levyttävän kuoron edellinen levy sisälsi **Gesualdon** *Tenebrae-responsorioita*, ja nyt se jatkaa musiikilliseen kaimaansa paneutumista **Tomás Luis de Victorian** parissa.

Tenebrae-hartaudet ovat katolisen liturgisen traditiion vaikuttavinta antia. Aiheeseen liittyvät levytykset antavat hiljaisen viikon torstaille, perjantaille ja lauantaille tarkoitettujen kompleksien hartauksien mystisestä symmetriasta, erilaisia hengellisiä tekstejä sekoittavasta rakenteesta ja kynttilöiden vähittäisestä sammuttamisesta

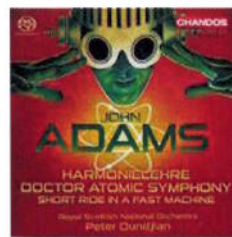
yleensä vain aavistuksen, niin tämäkin, johon on koottu hartauksien toisten ja kolmansien nokturno-osuuksien responsoriot. Responsoriot ovat ennen kaikkea kommentteja hartauden muihin teksteihin, mieltiseleviä pysähdyksiä. Toisaalta ne kertovat Jeesuksen kärsimystarinaa, ja se perustelee niiden esittämistä omana kokonaisuutenaan.

Tenebrae-kuoron tavaramerkkinä on kirkas, metallinen iskeyvyys, äänellinen porautuvaisuus ja aktiivinen täsmällisyys, joka tekee kuulokuvasta joskus epähuomaaninkin steriilin. Äärimmäinen puhtaus, äänellinen fokuointi ja keinojen liioittelu tulevat iholle harvinaisella tavalla. ■

AULI SÄRKIÖ

ORKESTERI & KONSERTOT

Adams

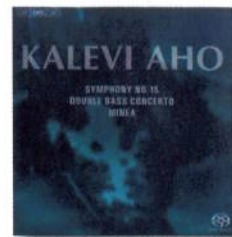

Adams, John: *Doctor Atomic Symphony*, *Short Ride in a Fast Machine*, *Harmonielehre*. Royal Scottish National Orchestra, johtajana Peter Oundjian. Chandos CHSA 5129.

● Kolmiosainen *Doctor Atomic* -sinfonia on muokattu **John Adamsin** samannimisestä, atomipommin kehittelyä Nevadan autiomaassa kuvaavasta oopperasta (2005). *Short Ride in a Fast Machine* on puolestaan Adamsin suosituimpia ja tiiviimpiä teoksia, hyrisevien moottorirytmien kumulatiivisesti kasvava scherzo. Nelikymmenminuuttinen *Harmonielehre* (1985) kuuluu Adamsin tuotannon kulmakiviin. Se on postmoderni katsaus musiikin historiaan, joka on tässä tulkinnassa kesytetty neutraalin toteavaksi. Huipennukseksi tarkoitettu lainaus **Mahlerin** kymmenennen sinfonian Adagion gigantisesta riitaisinnasta livahtaa ohii muina miehinä. Häikäilemättömän rytmien energian sijaan korostetaan Adamsin musiikin sibelialaisia piirteitä. Ehkä siitä pitää meillä olla iloinen. ■

ANTTI HÄYRYNEN

Aho

Kalevi Aho: *Minea*, Kontrabassokonsertto, Sinfonia no 15. Eero Munter, kontrabasso, Sinfonia Lahti, johtajana Osmo Vänskä, Jaakko Kuusisto, Dima Slobodeniouk. Bis-1866.

● **Kalevi Ahon** *Minea* oli tarkoitettu vuonna 2008 näyttäväksi avaukseksi **Osmo Vänskän** nyt jo päätyneelle Minnesotan kaudelle. Moni suomalaissäveltäjä on ottanut viime vuosina vauhtia virtuoosinäytöksilleen kaukaa idästä. Sieltä kumpuavat myös Ahon *Minean* kiemurtelevat melodiat ja iskevät rytmit, joita on kirittämässä mojova joukko orientaalisia lyömäsoittimia. Samoja instrumentteja seikkailee myös viidennestätoista sinfoniassa (2010) jota Aho on luonnehtinut **Beethovenin** seitsemänten viitaten omaksi "tanssin apoteoosikseen". Teoksen osien otsikointi viittaa musiikin "vierauteen", "bisarriuteen" tai "sumussa" liikkumiseen, mutta itse asiassa itämaisuus tulee sinfoniassa kuulijaa lähelle. Kontrabassokonserttojen helmasynteihin kuuluu, että suuri osa musiikista pyörii soittimen sankaruutta vaativassa, mutta musiikillisesti epäkiinnostavassa yläresterissä. Ahokaan ei tältä synniltä aivan vältty, mutta uppoutuessaan syvälle bassoon hän kaivaa esiin soittimen omintakeisinta persoonaa. **Eero Munter** on solistina vakaa kuin Hadeksen lautturi. ■

ANTTI HÄYRYNEN

Bach

Bach: Viulukonsertot BWV 1041–1042, Konsertto viululle ja oboelle BWV 1060, Sonaatit cembalolle ja viululle BWV 1016–1017. Mm. Janine Jansen, viulu, Jan Jansen, cembalo, Ramón Ortega Quero, oboe. Decca 478 5362.